

نکات مهم خدمات متقابل ایران و اسلام

توضیحات:

- ۴۰ نکته مهم و کلیدی
- ویژه آزمون آموزش و پرورش
- با قابلیت پرینت

برای تهیه بسته سوالات استخدامی خدمات متقابل ایران و اسلام با پاسخنامه تشریحی، **اینجا** بزنید.

همچنین جهت مشاهده آخرین اخبار استخدامی آموزش و پرورش، **اینجا** بزنید.

نکات مهم خدمات متقابل ایران و اسلام

- ۱- مفهوم ناسیونالیسم، با شکل فعلی و مرسوم وی در جهان از اوایل قرن نوزدهم در آلمان پیدا و مطرح شد و اصولاً یکی از تبعات و واکنش‌هایی است که در برابر انقلاب کبیر فرانسه، در اروپا به وجود آمد.
- ۲- در قرن نوزدهم، سه واکنش یا گرایش اساسی در برابر شعارهای انقلاب فرانسه ظهور کرد:
 - الف) واکنش ناسیونالیستی.
 - ب) واکنش محافظه‌کاری.
 - ج) واکنش سوسیالیسم
- ۳- دو گرایش نخستین را، فلاسفه سیاسی، منحرف از اصول یا ضد انقلابی و گرایش سومین را، عدالت طلبانه خوانده‌اند.
- ۴- ناسیونالیسم پس از آمیخته‌ای از نظریات، متفکرانی چون شارل موراس و بارس را داشت که افکار و عقاید ناسیونالیستی، کشورهای گوناگون اروپا را تدوین و تنظیم کردند.
- ۵- موراس، فکر "واحد ملی تفکیک ناپذیر" را تا آنجا پیش برد که برای مجموعه ملت یک شخصیت واقعی حاکم بر شخصیت و اراده فرد قائل شد. و این شخصیت جمع را در وجود دولت پیاده کرد.
- ۶- از آن پس، سراسر قرن نوزدهم تا نیمه اول قرن بیستم، دوران ظهور و بروز و تکامل افکار ناسیونالیستی در جوامع اروپایی گردید..
- ۷- گرایش‌های سوسیالیستی یا محافظه‌کاری در اروپا، گرچه در زمینه‌های اجتماعی و سیاسی روی افکار روشنفکران آثار فراوانی گذاشت معذک رنگ ناسیونالیستی دولتهای اروپایی آنچنان شدید بود که هرگونه رنگ دیگر را، اعم از رنگ لیبرال، رنگ کنسرواتیسم یا رنگ سوسیالیستی مارکس را تحت الشعاع قرار داد.
- ۸- احساس ملی یا ناسیونالیسم عبارت است از وجود احساس مشترک یا وجدان و شعور جمعی در میان عده‌ای از انسانها که یک واحد سیاسی یا ملت را می‌سازند. این وجدان جمعی است که در درون شخصیت افراد حاضر جامعه و بین آنها و گذشتگان و عقاید شان رابطه و دل بستگی‌هایی ایجاد می‌کند و روابط و مناسبات آنها را با هم و با سایر ملل رنگ میدهد و آمال و آرمانهای آنان را به هم نزدیک و منطبق می‌سازد.

۹- تعریف کلاسیک غربی این است که این وجدان جمعی زاینده شرایط اقلیمی، نژادی، زبان مشترک، سنن و آداب تاریخی و فرهنگ مشترک است. ولی دقت بیشتری در واقعیت‌های فردی و اجتماعی بشر نشان میدهد که این عوامل نقش بنیانی و درونی در تکوین وجدان جمعی ندارند و نمی‌توانند برای همیشه مایه و ملاط چسبندگی و پیوستگی افرادی از ابناء بشر تحت یک ملیت گردند.

۱۰- بدیهی است که در اولین مراحل تکوین یک ملیت، زبان و سنن مشترک عامل معارفه و نزدیکی افراد به هم و کانالی برای ارتباط قلوب و عواطف و در نتیجه رشد شعور جمعی و ملی است. ولی به گذشته ملتها که مراجعه میکنیم عامل زبان مشترک را نه یک عنصر سازنده بلکه عاملی محصول ملیت می‌یابیم.

۱۱- در اجتماعات استعمار زده، عقب مانده، این روشنفکران هستند که می‌خواهند یا می‌کوشند که این شعور و وجدان جمعی را در مردم وطن خود بیدار کنند. از آنجا که زبان و سنن و فرهنگ ملی در ذهن این روشنفکران مترادف است با واقعیت فعلی ملت که آمیخته ای است از گرفتاریها و بدبختی‌ها و عقب ماندگیها و، محرومیت‌ها روشنفکر از تبلیغ روی این سنت سرباز می‌زند و به سوی الگوهای دنیای پیشرفته و حاکم رو می‌آورد و می‌کوشد آن الگوها را برای ملت خود سرمشق تشکیل و تکوین شعور ملی قرار دهد

۱۲- این مردمی که در اطراف و اکناف عالم ارتباطات قلبی و آرمانی با یکدیگر پیدا میکنند، چه چیز مشترکی دارند که آنان را به هم پیوند میدهد، و در مقابل، آنان را از همسایه‌ها و هموطنان خود میبرد؟ این عامل درد مشترکی است که آنها دارند: درد از ظلم و تجاوز و استعمار.

۱۳- "ملت" کلمه‌ای عربی است و به معنی راه و روش است. در قرآن کریم نیز این کلمه به همین معنی آمده است این کلمه هفده بار (در ۱۵ آیه) در قرآن کریم آمده است، ولی مفهومی که این کلمه در قرآن کریم دارد با مفهومی که امروز مصطلح فارسی زبانان است و از آن، کلمه "ملیت" را مشتق کرده‌اند متفاوت است.

۱۴- ملت در اصطلاح قرآن به معنی راه و روش و طریقه‌ای است که از طرف یک رهبر الهی بر مردم عرضه شده است. مثلاً میفرماید: "ملئ ابراهیم" یعنی راه و روش پدر شما ابراهیم. یا میفرماید: "ملئ ابراهیم حنیفا". راغب اصفهانی در کتاب مفردات القرآن میگوید: "ملت و املاء که همان املاء است از یک ریشه است.

۱۵- در اصطلاح امروز فارسی این کلمه بکلی مفهوم مغایری با مفهوم اصلی خود پیدا کرده است. امروز کلمه ملت به یک واحد اجتماعی گفته میشود که دارای سابقه تاریخی واحد و قانون و حکومت واحد و احیانا آمال و آرمانهای مشترک و واحد می باشند.

۱۶- از بحث لغوی می گذریم و وارد بحث اجتماعی می شویم: کوچکترین واحد اجتماعی "خانواده" است. زندگی مشترک انسانها تا وقتی که به زن و شوهر و فرزندان و فرزند زادگان و احیانا همسران فرزندان آنها محدود است زندگی خانوادگی نامیده می شود.

۱۷- واحد اجتماعی، خواه خانواده، خواه قبیله و خواه ملت(به اصطلاح امروز فارسی) با نوعی احساسات و تعصبات همراه است، یعنی در انسان یک نوع حس جانبداری نسبت به خانواده و قوم و ملت خود پیدا میشود. این حس جانبداری ممکن است در واحد خیلی بزرگتر یعنی واحد "قاره ای و منطقه ای" نیز به وجود آید، مثلا مردم اروپا در برابر مردم آسیا یک نوع حس جانبداری نسبت به خود احساس می کنند و بالعکس.

۱۸- گرایش به جنبه های قومی و ملی در زبانهای اروپایی "ناسیونالیسم" خوانده می شود که برخی از دانشمندان فارسی زبان آنرا "ملت پرستی" ترجمه کرده اند. ناسیونالیسم مطابق بیان گذشته بر عواطف و احساسات قومی و ملی متکی است نه بر عقل و منطق. ناسیونالیسم را نباید به طور کلی محکوم کرد

۱۹- ناسیونالیسم اگر تنها جنبه مثبت داشته باشد، یعنی موجب همبستگی بیشتر و روابط حسنه بیشتر و احسان و خدمت بیشتر به کسانی که با آنها زندگی مشترک داریم بشود ضد عقل و منطق نیست و از نظر اسلام مذموم نمیباشد.

۲۰- در ابتدا چنین به نظر می رسد که لازمه ناسیونالیسم و احساسات ملی این است که هر چیزی که محصول یک سرزمین معین یا نتیجه ابداع فکر مردم آن سرزمین است، آن چیز را از نظر آن مردم باید ملی به حساب آید و احساسات ملی و ناسیونالیستی، آن را در برگیرد و هر چیزی که از مرز و بوم دیگر آمده است باید برای مردم این سرزمین بیگانه و اجنبی به شمار آید. ولی این مقیاس، مقیاس درستی نیست، زیرا ملت از افراد زیادی تشکیل میشود و ممکن است فردی از افراد ملت چیزی را ابداع کند و مورد قبول سایر افراد واقع نشود و ذوق عمومی آن را طرد کند بدون شک چنین چیزی نمی تواند جنبه ملی به خود بگیرد.

۲۱- این مسئله مسلم است که در دین اسلام، ملیت و قومیت به معنایی که امروز میان مردم مصطلح است هیچ اعتباری ندارد، بلکه این دین به همه ملتها و اقوام مختلف جهان با یک چشم نگاه می کند، و از آغاز نیز دعوت اسلامی به ملت و قوم مخصوصی

اختصاص نداشته است، بلکه این دین همیشه میکوشیده است که به وسایل مختلف ریشه ملت پرستی و تفاخرات قومی را از بیخ و بن برکند.

۲۲- سلاطین غور اصلاً از غور هرات هستند و نسب آنان به شنسب نامی میرسد. این شنسب در زمان امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام مسلمان شد و فرمانداری ناحیه غور از طرف آن حضرت به وی تفویض گردید. مورخین می‌نویسند در زمان بنی امیه که امیرالمؤمنین را در منابر سب میکردند و حکام بنی امیه مردم را وادار به این عمل می‌نمودند. مردمان غیور زیر بار این عمل نرفتند و حکام غور و غرجستان نسبت به آن جناب اسائه ادب نکردند.

۲۳- اولین پادشاه مسلمان غوری که به هندوستان لشکر کشید و دهلی را فتح کرد و آنجا را پایتخت قرار داد. سلطان محمد سام غوری بود و از زمان این سلطان (آغاز قرن هفتم) که دهلی پایتخت اسلامی شد.

۲۴- یکی از علمای بزرگ ایران که در هند بسیار خدمت کرده است و شاگردان زیادی دارد که هر کدام پس از وی در آن منطقه ریاست دینی و مذهبی یافتند خواجه معین الدین چشتی است.

۲۵- جشیش دیلمی که از ایرانیان مسلمان یمن بود گوید: حضرت رسول اکرم برای ما نامه نوشتند که با اسود کذاب جنگ کنیم. فرمان پیامبر اسلام برای فیروز، دادویه، و جشیش صادر شده بود و اینان مامور شده بودند که با دشمنان اسلام به طور آشکار و پنهان جنگ کنند، و فرمان حضرت رسول را به همه مسلمانان برسانند. فیروز، دادویه، و جشیش دیلمی فرمان پیامبر را به همه ایرانیان رساندند.

۲۶- قطب شاهیان در دکن در تبلیغ دین اسلام و مذهب تشیع سعی و کوشش کردند و در ایام سلطنت این طبقه جماعتی از ایران برای تبلیغات دینی به ناحیه دکن رفتند. یکی از شخصیت‌های بزرگ ایرانی که در این عصر به هند رفت میر محمد مؤمن استرآبادی است

۲۷- راغب اصفهانی در کتاب مفردات القرآن میگوید: "ملت و املا که همان املاء است از یک ریشه است، "فلیمل ولیه بالعدل" یعنی ولی او از روی عدالت املاء کند، راغب میگوید: "علت اینکه یک طریقه الهی "ملت" نامیده شده است این است که از طرف خداوند املاء و دیکته شده است." پس، از نظر قرآن یک مجموعه فکری و علمی و یک روشی که مردم باید طبق آن عمل کنند، ملت نامیده میشود بنابراین ملت با دین یک معنی دارد، با این تفاوت که یک چیز به اعتباری دین، و به اعتبار دیگری ملت نامیده میشود، به آن اعتبار ملت نامیده میشود که آن چیز از طرف خدا به پیامبری املاء میشود که به مردم ابلاغ نماید و مردم را بر اساس آن رهبری نماید.

۲۸- حقیقت این است که مهمترین عامل شکست حکومت ساسانی را باید ناراضی بودن ایرانیان از وضع دولت و آیین و رسوم اجحاف آمیز آن زمان دانست. این نکته از نظر مورخین شرقی و غربی مسلم است که رژیم حکومت و اوضاع اجتماعی و دینی آن روز بقدری فاسد و خراب بود که تقریباً همه مردم از آن ناراضی بودند.

۲۹- ناسیونالیستهای ایرانی ایرانیان را تجلیل میکنند که توانستند آیین کهن را زیر پرده تشیع حفظ و نگهداری کنند.

۳۰- مطالعه در قرآن و سنت قطعی رسول اکرم می رساند که اولاً مقامات معنوی و آسمانی و ولایتی برخی از بندگان صالح حق مورد تأیید قرآن کریم است. ثانیاً قرآن کریم تلویحاً و تصریحاً ولایت و امامت را تأکید کرده است و به علاوه رسول اکرم نیز عترت طاهربین خود را به این مقام معرفی کرده است.

۳۱- علیهذا امکان نداشت که اعراب بتوانند ایرانیان را مجبور به ترک دین خود کنند. بنابراین اگر ایرانیان جدا می خواستند عقاید و آداب کهن خود را حفظ کنند چه لزومی داشت که از روی نفاق اظهار اسلام کنند و با نام تشیع آنها را نگهداری کنند. بعلاوه، قبلاً ثابت کردیم که اسلام ایرانیان تدریجی بوده است و نفوذ و سلطه عمیق اسلام بر روی ایرانیان و غلبه آن بر کیش زرتشتی بیشتر در دوره هایی صورت گرفته که ایرانیان استقلال خود را باز یافته بودند. بنابراین جایی برای این یاهوهای باقی نمی ماند.

۳۲- مهم ترین دلیل گسترش تشیع در ایران دوره ایلخانی کوشش های علمی و فرهنگی خواجه نصیرالدین طوسی بود.

۳۳- عبدالله بن مقفع با ترجمه آثار زبان پهلوی به زبان عربی نقش مهمی در خدمات متقابل ایران و اسلام ایفا نمود.

۳۴- حکومت های آل بویه و سامانیان در رونق و شکوفایی فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی، نقش بزرگی ایفا نمودند.

۳۵- خدمت یک قوم به یک دین این است که نیروهای مادی و معنوی خود، ذوق و استعداد و فکر و ابتکار خود را در اختیار آن قرار دهد و در این کار خلوص نیت داشته باشد.

۳۶- در خراسان قرن سوم مذاهب و گروه های دینی متفاوت حضور داشتند. از یهودی و زرتشتی گرفته تا دوستداران آل علی (علیه السلام). زرتشتیان جایگاه نسبتاً برجسته ای داشتند. آنها در امور حکومتی با طاهریان همکاری می کردند که در بعضی منابع از این همکاری یاد شده است.

۳۷- اولین خدمتی که باید از آن نام برد، خدمت تمدن کهن ایرانی به تمدن جوان اسلامی است. این تمدن کهن به تمدن جوان و با عظمت اسلامی کمک و خدمت فراوان نمود. هر چند این مطلب از مقصود اصلی ما که تشریح خدمات صادقانه ایرانیان به اسلام است بیرون است، زیرا مورد استفاده قرار گرفتن یک تمدن کهن برای یک تمدن جدید که در حال رشد و پا گرفتن است

طبیعی و قهری است، ولی این دو مطلب آنچنان به هم پیوسته است، که با ذکر هر یک بدون دیگری مطلب ناقص به نظر می‌رسد

۳۸- ارتباط صفاریان با خلیفه عباسی فرق می‌کرد زیرا روابط صفاریان با خلافت عباسی، خصمانه بود.

۳۹- خدمات ایرانیان مسلمان در جبهه‌های مختلف صورت گرفته است: جبهه نشر و تبلیغ و دعوت ملت‌های دیگر، جبهه سربازی و نظامی، جبهه علم و فرهنگ، جبهه ذوق و صنعت و هنر.

۴۰- اگر چه در گذشته هم بعضی محققین به تاثیر هنر ساسانی در هنر اسلامی پی برده بودند، ولی اهمیت این مطلب بیشتر اخیراً در سایه حفريات اخير در تیسفون در نزدیکی بغداد، و کیش در بین النهرین، و دامغان در ایران مقدار زیادی مصالح بخصوص گچبریه‌های تزئینی به دست آمده که در آنها سرمشق صنایع اولیه اسلامی دیده میشود. ایضا هنر ساسانی مستقیماً ادامه یافته و به هنر اسلامی منتهی شده که هنرمندان گاهی عین آن را نقش کردند و گاهی آن را تغییر دادند و سبک خاصی به وجود آوردند.

ایران عرضه

مرجع نمونه سوالات

آزمون های استخدامی سراسری

به همراه پاسخنامه تشریحی

خدمات ایران عرضه:

- ارائه اصل سوالات آزمون های استخدامی
- پاسخنامه های تشریحی سوالات
- جزوات و درسنامه های آموزشی

برای تهیه بسته سوالات استخدامی خدمات متقابل ایران و اسلام با پاسخنامه تشریحی، **اینجا** بزنید.

همچنین جهت مشاهده آخرین اخبار استخدامی آموزش و پرورش، **اینجا** بزنید.

